

Zorg

voor het leven

Jaargang 38 | nummer 3 | september 2020

**'Abortus ondenkbaar
maken in Canada' P2**

**'Week van
het Leven' P12**

**'Leven met een chronisch-
progressieve ziekte' P13**

pril leven

npvzorg.nl

Heleen Polinder

‘Abortus ondenkbaar maken in Canada’

Maaïke Rosendal is moeder van vijf kinderen en pro-life spreker. In 2004 emigreerden haar ouders, broers en zichzelf naar Canada, omdat haar vader als predikant een beroep had aangenomen. Heleen Polinder interviewde haar over haar werk in Canada.

Foto: Maaïke Rosendal

Samen met je man Nick werk je voor een organisatie met de missie om abortus ondenkbaar te maken. Wat is ten opzichte van Nederland het verschil in de manier waarop jullie in Canada het pro-life standpunt uitdragen?

‘Het gebruik van beelden van ongeboren kinderen en abortusbeelden op straat/in het openbaar. Beelden blijven je bij en hebben enorme invloed op hoe je ergens over denkt. Denk aan de foto van het Syrische jongetje dat aanspoelde op een Turks strand. Veel mensen realiseren zich niet wat er tijdens een abortus gebeurt, omdat ze denken dat een kindje tussen de 8 en 12 weken maar een ongevormd klompje cellen is. Als ze zien dat dat niet zo is, is vaak de reactie “Ziet abortus er zo uit? Ik had geen idee! Dat ga ik mijn kind niet aandoen!” We besteden bij CCBR (Canadian Centre for Bio-Ethical Reform) ook veel aandacht aan het professioneel trainen van vaardigheden om te kunnen spreken, debatteren en argumenteren.’

Welke tip kun je ons geven om mensen warm te krijgen voor het pro-life verhaal?

‘Het is belangrijk om te luisteren. Zoek de verbinding op. Stel dat iemand zegt “Beter een abortus dan een

‘Ziet abortus er zo uit? Ik had geen idee! Dat ga ik mijn kind niet aandoen!’

ongewenst kind”, laten we dan vooral benadrukken dat wij óók niet willen dat er ongewenste kinderen zijn.’

Kun je één mooi verhaal uit de praktijk delen?

‘Van een collega hoorde ik dit verhaal: “Ik sprak een vrouw die net zwanger was. Eerst liep ze gewoon langs en pakte ze een flyer. Al gauw kwam ze terug en vroeg met tranen in haar ogen of ik met haar wilde praten. Ze was net oma geworden en dacht daarom: Ik kan dit kindje niet houden! Maar toen ze onze borden met abortusbeelden zag, zei ze: “Dit kan ik ook niet!” Ik zei haar hoeveel ik om haar gaf en vertelde haar waar ze hulp kon krijgen. Door de borden was ze van gedachten veranderd.”

Lees het uitgebreide interview op npvzorg.nl/interview-maaïke-rosendal
Kijk ook eens op stichtingjoseba.nl.

Oorlog tegen het kind

De strijd tegen abortus mag nooit een achterhoedegevecht worden. De bescherming van kwetsbaar leven is geen geïsoleerd thema waaraan, afhankelijk van politieke smaak, meer of minder aandacht kan worden geschonken. Het raakt de ziel van onze beschaving.

Moeder Teresa stond bekend om haar inzet voor armen en zieken. Minder bekend is haar inzet voor het ongeboren leven. Zij spreekt onverbloemd over abortus: ‘Naar mijn gevoel is de grootste vernietiger van de vrede tegenwoordig abortus, omdat het een oorlog is tegen het kind, een direct doden van het onschuldige kind, moord door de moeder zelf. Als wij accepteren dat een moeder zelfs haar eigen kind kan doden, hoe kunnen we dan andere mensen vertellen elkaar niet te doden?’

Teresa beschouwt abortus niet als een geïsoleerd kwaad, maar wijst op het mens- en wereldbeeld hierachter. Het enige wat de menselijkheid kan bewaren, is de zekerheid dat ieder mens uniek is en waarde heeft. En het enige dat ons die zekerheid schenkt, is de Bijbelse wetenschap dat mensen zijn geschapen naar Gods beeld. Als dit besef verdampt, is er uiteindelijk geen overtuigend beletsel voor het doden van ongeboren leven, ernstig gehandicapten of ouderen met dementie. Een beschaving die toestaat om ongewenst menselijk leven te doden, zal vergaan.

De komende Week van het Leven is geen activistische hobby. De moraal van onze beschaving staat op het spel.

Diederik van Dijk, directeur

Zorgen over de abortuspraktijk

Na 15 jaar is de Wet afbreking zwangerschap (abortuswet) eindelijk weer geëvalueerd. Dit geeft inzicht in de abortuspraktijk. De teneur van de evaluatie is positief: het gaat wel prima. Toch vinden er elk jaar zo'n 30.000 abortussen plaats!

Nederlandse abortusregels

In de abortuswet is een balans gezocht tussen 'hulp bieden aan een vrouw met een ongewenste zwangerschap' en 'bescherming van het ongeboren leven'. Abortus is alleen toegestaan in een noodsituatie en tot maximaal 24 weken zwangerschap. Verdere eisen zijn onder andere dat een vrouw:

- het abortusverzoek vrijwillig en weloverwogen maakt, met besef van verantwoordelijkheid voor het ongeboren leven;
- informatie krijgt over alternatieven;
- vijf dagen bedenktijd heeft tussen het verzoek en de daadwerkelijke abortus;
- nazorg ontvangt.

Ondermaatse evaluatie abortuswet

Centrale vragen in het onderzoek waren hoe de wet in de praktijk functioneert en of er knelpunten zijn. De NPV betreft de abortuspraktijk en is daarnaast teleurgesteld over de kwaliteit en uitkomsten van de evaluatie.

Opvallend weinig medewerking

Maar 57 vrouwen vulden de vragenlijst in. Zij zijn door de abortusklinieken zelf geselecteerd. Vrouwen die afzagen van hun abortus namen niet deel. De evaluatie geeft dus geen goed beeld van het perspectief van vrouwen. Opvallend genoeg wilden vier abortusklinieken niet meewerken aan de evaluatie in opdracht van hun subsidieverlener (ministerie van VWS), terwijl zij dit verplicht zijn. Ook kunnen ze de evaluatie zelf benutten bij het verbeteren van hun 'hulpverlening'.

Nadruk op hulp aan de vrouw

De gegevens tonen dat de keuze van de vrouw in de praktijk veel zwaarder weegt dan de bescherming van het ongeboren leven. Het kind speelt (bijna) geen rol en abortuszorgverleners zijn kritisch ten opzichte van 'niet-neutrale' keuzehulpverleners die volgens hen het belang van het ongeboren leven te erg benadrukken. Deze bevinding is zorgwekkend.

Alternatieven lang niet altijd besproken

Slechts de helft van de huisartsen en 42% van de abortusartsen bespreekt alternatieven voor abortus 'meestal of altijd'. Abortusartsen vinden het volgens hun eigen richtlijn zelfs 'niet wenselijk om iedere vrouw ongevraagd over alternatieven te informeren'. Dit is tegen de wet!

Afschaffing verplichte beraadtermijn

De onderzoekers bevelen aan om de verplichte beraadtermijn van vijf dagen los te laten. Zij vinden de termijn niet nodig als waarborg voor zorgvuldige besluitvorming, terwijl deze wél nadelen oplevert. Vrouwen kunnen de beraadtermijn als belastend ervaren en deze kan knelpunten opleveren wanneer behandelgrenzen naderen. Deze aanbeveling vinden wij verwerpelijk: een beslissing die het leven van de vrouw én haar ongeboren kind ingrijpend beïnvloedt, verdient tenminste een aantal dagen bedenktijd.

Belangrijke thema's onderbelicht gebleven

Cijfers over hoe vaak artsen druk en dwang signaleren en of artsen vervolgens de abortus uitvoeren, ontbreken. Ook is weinig aandacht gegeven aan de relatie tussen prenatale diagnostiek en abortus. Tot slot is niet goed uitgevraagd hoe vrouwen de abortus hebben ervaren.

Vrouwen én hun ongeboren kinderen, voor hen zet de NPV zich in!

De NPV vraagt de minister om nader onderzoek. Zoveel levens die zijn afgebroken ... dat verdient een stevigere evaluatie! De NPV komt daarom onverminderd op voor het ongeboren leven.

Ga naar npvzorg.nl/abortus om meer over abortus of de evaluatie te lezen.

Vraag en Antwoord

22 wekenprik

Vraag

Ik ben zwanger en denk na over de 22 wekenprik. Is het verantwoord om al voor de geboorte te vaccineren tegen een ziekte die misschien na de geboorte een risico kan zijn?

Antwoord

Laten we eerst kijken naar wat dit vaccin inhoudt en waarom deze vaccinatie wordt aangeboden.

Wat is de 22 wekenprik?

De 22 wekenprik is een vaccinatie tegen kinkhoest die sinds december 2019 aan zwangere vrouwen wordt aangeboden. De prik wordt rond 22 weken zwangerschap gegeven, maakt deel uit van het rijksvaccinatieprogramma en is bedoeld om de baby na de geboorte te beschermen tegen kinkhoest. Omdat het vaccin tegen kinkhoest onderdeel is van een cocktail (DTK) werkt het ook tegen difterie en tetanus. De antistoffen die de moeder aanmaakt in reactie op het vaccin gaan via de placenta naar de baby. Als de moeder tijdens de

zwangerschap wordt gevaccineerd kan de baby na de geboorte een prik minder krijgen. De eerste prik wordt dan na drie maanden gegeven.

Waarom deze prik?

Kinkhoest wordt veroorzaakt door een bacterie en leidt tot aanhoudende hoestbuien en longontstekingen. Dit kan zuurstoftekort en hersenschade veroorzaken. Vaccinatie tegen kinkhoest maakt al lang deel uit van het rijksvaccinatieprogramma. In de maanden tot aan de eerste prik is een baby echter niet beschermd tegen kinkhoest. Kinkhoest komt steeds vaker voor. Jaarlijks worden rond de 170 baby's hiervoor in het ziekenhuis opgenomen. Gemiddeld overlijdt één kind per jaar aan de ziekte. Vaccineren tijdens de zwangerschap heeft als doel om de baby al vanaf de geboorte hiertegen te beschermen.

Hoe maak je een keuze?

Het nieuwe aan dit vaccin is dat niet primair het kind wordt gevaccineerd, maar de moeder. De vaccinatie vindt dus al plaats voor de geboorte. Hierdoor kun je een drempel

ervaren: het kindje wat ik draag is nog zo pril en kwetsbaar, wil ik het wel blootstellen aan een vaccin? Bescherm ik mijn kindje daarmee of misschien juist niet? Kunnen we ook te vroeg zijn met het beïnvloeden van pril leven tijdens een zwangerschap? Eigenlijk is hiermee de centrale vraag: Begint je zorg voor je kindje voor of pas na de geboorte? En horen medische middelen hier al bij of niet?

Al tijdens de zwangerschap draag je verantwoordelijkheid voor je kindje.

‘Begint je zorg voor je kindje voor of pas na de geboorte? En horen medische middelen hier al bij of niet?’

Je houdt rekening met wat je doet en laat, eet en drinkt, enzovoorts. Je kindje bescherm je zo goed je kunt in het (ontspannende) besef dat je als moeder en kind ook in deze dingen afhankelijk bent van Gods zorg. In dat perspectief staat ook deze afweging, die raakvlakken heeft met de afwegingen bij vaccinatie na de geboorte. De eerste vraag is hoe je denkt over vaccinatie in het algemeen. Voor die afweging kun je gebruikmaken van de NPV-brochure *Vaccinatie: voorzienigheid, vertrouwen en verantwoordelijkheid*. Daarbij is het goed om de voor- en nadelen af te wegen bij deze prik: Wat zijn de risico's bij niet vaccineren? Wat zijn de mogelijke bijwerkingen van wel vaccineren? Hierbij kun je gebruikmaken van de informatie die het RIVM geeft over de werking en bijwerkingen van dit vaccin. En in de keuze die je maakt mag je je kindje toevertrouwen aan God.

De NPV-Advieslijn staat voor u klaar!

Ook een persoonlijke vraag waarbij wij kunnen helpen? Laat het ons weten.

(0318) 54 78 88
Zo nodig 24 uur per dag, 7 dagen per week.

NPV-Advieslijn@npvzorg.nl

npvzorg.nl/chatten-voor-persoonlijk-advies

Digitale keuzehulpen: npvzorg.nl/keuzehulp

Dankzij uw gift konden we – door lezingen over thema's rond het levenseinde en via de NPV-Advieslijn – honderden mensen toerusten.

Hierover meer weten?

- Lees de NPV-brochure: npvzorg.nl/vaccinatie
- Zie informatie van RIVM: rijksvaccinatieprogramma.nl/22wekenprik

tijdelijke
ACTIE!

Word ook lid
van de NPV
en ontvang
dit boek gratis*

meer leden: een krachtiger stem vóór het leven!

U versterkt daarmee het geluid dat:

- elk (ongeboren) mensenleven een gave van God is en bescherming verdient
- mensen met een beperking welkom moeten blijven
- mantelzorgers aandacht en ondersteuning verdienen
- geen mens eenzaam en aan de kant hoeft te staan
- euthanasie niet het laatste woord heeft

U draagt daarnaast bij aan:

- bewustwordingsacties via de media en in het publieke debat
- christelijke vrijwillige thuishulp aan mensen die hulp nodig hebben
- het bereikbaar houden van onze advieslijn voor medisch-ethische vragen

Ook ontvangt u gratis:

4 keer per jaar ons informatieve ledenblad *ZORG* en verschillende ledenvoordelen, zoals korting bij Pro Life Zorgverzekeringen, entreekorting bij CORPUS- reis door de mens en korting op vitaminen en voedingssupplementen bij De Roode Roos (zie npvzorg.nl/ledenvoordeel).

Wordt u lid?

Meld u aan via www.npvzorg.nl/lidvoorhetleven.

Postadres

Antwoordnummer 1155
3900 VB Veenendaal

Bezoekadres

Kerkewijk 115
3904 JA Veenendaal

T (0318) 54 78 88

E info@npvzorg.nl

I npvzorg.nl

Volg ons op

Twitter twitter.com/npvzorgnl

Facebook facebook.com/npvzorg

Interview

Rineke Heij

Medisch noodzakelijke abortus

‘Nimmer, nimmer kan ik dit gebeuren, wat bijna uitgroeide tot een trauma, vergeten. Alles is al zo lang geleden; toch blijft het knagen. Altijd schokt het weer ... roep ik om Gods hulp. Was het maar nooit gebeurd!’

Het zijn woorden van een oudere vrouw. Regelmatig worstelt ze met de gevolgen van een abortus van ruim 30 jaar geleden. Meer dan eens wordt ze geconfronteerd met uitspraken van mensen die een abortus, zonder onderscheid, afkeuren. Woorden die haar pijn doen. Omdat haar abortus geen vrije keuze was. Het kindje was welkom! Het was een noodzakelijke abortus.

Onmogelijke keuze

Ze vertelt alsof het opnieuw gebeurt: ‘We hebben al meerdere kinderen. Opnieuw ben ik zwanger. Ik voel me niet goed. Ik val af in plaats van dat ik groei. Tijdens een echo – na enkele maanden zwangerschap – rijst het vermoeden dat ik zwanger ben van een tweeling, waarvan één kindje inmiddels gestorven is. Opname is nodig en onderzoeken volgen. Niets wordt er gevonden. Toch gaat mijn gezondheid achteruit. Mijn bloeddruk daalt gevaarlijk laag en de gynaecoloog nodigt mijn man en mij uit voor een gesprek. Zijn advies is duidelijk. Of alleen het levende kindje nu laten sterven of niet kunnen voorkomen dat binnenkort wij samen – mijn ongeboren kindje en ik – sterven. We krijgen twee uren de tijd om te beslissen: wel of geen abortus. De beslissing uitstellen kan niet. Een narcose is nu nog mogelijk, maar bij een nog verder dalende bloeddruk niet meer. Mijn man en ik bidden samen en besluiten één kwaad te kiezen uit de twee kwaden. Terug op zaal trek ik snel het babytruitje, dat ik aan het breien was, van de pen en haal het uit. Moe en

mat wacht ik op het moment dat de brancard komt. Die avond wordt mijn kindje weggehaald en word ik ‘leeg’ wakker.’

Pijn en emotie

Ze schiet vol, kan moeilijk verder praten. Zo lang geleden al, maar de pijn en de emotie van toen zijn nog voelbaar. Ze praat verder: ‘De waarheid dringt nauwelijks tot mij door. Pas als ik me lichamelijk beter voel, wordt het realiteit. Het grijpt me zo aan. Ik had de laatste weken vrede gekregen met het niet weer beter worden. Ik had me voorbereid op een definitief afscheid. Ik heb veel moeite om aan thuis te denken. Ik kan het haast niet meer. Weer vrouw en moeder te moeten zijn. Ik zie het leven nog niet zitten. Maar mijn gezondheid komt terug. De zwangerschap blijkt een vorm van parasitisme te zijn geweest.’

Veel bidden

Ze vertelt me dat het leven weer gewoon doorging. Veel bidden en huilen als haar man en kinderen buitenshuis waren. Te leven met de

gedachte dat 'door onszelf' ons kindje is gestorven' werkt beschuldigend. Ze worstelt ermee. Nog steeds. Ze wil haar ervaring wel delen, maar dat is lastig omdat abortus gezien wordt vanuit het licht dat het niet mag. 'Maar wat als je in zo'n situatie zit als ik toen ... wat dan? Het was een dilemma waar geen antwoord op te geven was! In een tijd waarin je ook niet praatte over zulke dingen. Je ging door ...'

Gods genade

Enkele maanden later spreek ik haar opnieuw. Na al die jaren heeft ze het aangedurfd het te delen, haar gewetensnood bespreekbaar te maken. Ze ervaart nu voor het eerst Gods genade over de keuzes van toen. Er komt bevrijding. Het raakt me. Hoeveel zullen geholpen zijn met een luisterend oor wanneer ze te maken krijgen met dilemma's als deze? En wat belangrijker is nog: Hoe waardevol is dan de voorbede voor elkaar.

'Het was een dilemma waar geen antwoord op te geven was! In een tijd waarin je ook niet praatte over zulke dingen. Je ging door ...'

Een medisch noodzakelijke abortus is een moeilijk onderwerp. Lees meer op bit.ly/323ov5D of bel voor specifieke vragen over dit onderwerp naar de **NPV-Advieslijn (0318) 54 78 88**.

- De arts wil mijn ernstig zieke moeder niet meer reanimeren. Kan hij dat zomaar beslissen?
- Bij de 20 wekenecho bleek dat ons kindje ernstige afwijkingen heeft. Wij staan nu voor moeilijke keuzes. Kunt u meedenken?

De NPV-Advieslijn is bereikbaar via telefoon, e-mail en chat voor uw vragen over deze onderwerpen en nog veel meer! Ga naar npvzorg.nl/advieslijn of bel **(0318) 54 78 88**.

Embryo-DNA aanpassen?

Eline Gorter-van Huizen (24 jaar) is beleidsadviseur Beleidsbeïnvloeding bij de NPV. Op verzoek van de redactie beantwoordde zij vragen over kiembaanmodificatie.

Wat is kiembaanmodificatie?

‘Kiembaanmodificatie is het aanpassen van de erfelijke informatie (DNA) van een embryo. Als ouders een erfelijke ziekte hebben, kun je hiermee voorkomen dat hun kind deze ziekte krijgt. Misschien is het ook mogelijk om andere eigenschappen zoals intelligentie en oogkleur te beïnvloeden. Embryo-DNA aanpassen, is nu wereldwijd nog verboden. Enkele jaren geleden is een veelbelovende techniek gevonden, waarmee het eenvoudiger geworden is om te knippen en plakken in DNA. Daarom speelt nu de vraag of het aanpassen van embryo-DNA moet worden toegestaan.’

Hoe heb jij met kiembaanmodificatie te maken?

‘Het aanpassen van embryo-DNA is een ingewikkeld onderwerp, waar we als samenleving én als christenen goed over na moeten denken. Er zijn allerlei vragen over veiligheid, ethiek en hoe dit de samenleving zou beïnvloeden. Samen met een aantal partners organiseren we in 2020 door heel Nederland dialogen over dit onderwerp. Sinds de coronacrisis begon, doen we dit soms ook online. Ik ben nu bezig met het organiseren van een dialoog met verschillende levensbeschouwingen, die 15 oktober zal plaatsvinden. Daarnaast doen we als NPV dit najaar een publiekscampagne over dit onderwerp.’

Wat intrigeert je?

‘Ik vind het gaaf om te zien hoe een systeem waarmee bacteriën zich verdedigen tegen virussen, want dat is CRISPR-Cas, voor zoveel meer gebruikt kan worden. Los van de vraag of je CRISPR-Cas moet gebruiken om DNA van embryo's aan te passen, kan de techniek in het laboratorium veel bijdragen aan onderzoek naar ziekten.’

Wat baart je zorgen?

‘De techniek is op dit moment absoluut nog niet veilig genoeg om in mensen te gebruiken. Uit onderzoek blijkt dat bij het knippen in DNA soms veel meer dingen in het DNA veranderen dan de bedoeling was. Om de techniek te verbeteren, is embryo-onderzoek en embryokweek nodig. Dat wijzen wij volstrekt af, omdat elk leven bescherming verdient. Ik vraag me af of de techniek ooit in de praktijk gebruikt kan worden zónder dat daarvoor vele embryo's gekweekt en weer vernietigd zijn.’

Daarnaast denk ik dat we de gevolgen van het gebruik van deze techniek niet kunnen overzien. Misschien zeggen we nu dat we dit alleen willen toestaan bij een klein aantal ernstige erfelijke ziektes, maar er zijn mensen die veel meer willen. Zij streven naar “de

perfecte mens”. Ik kan me voorstellen dat er in de loop van de jaren steeds meer druk op mensen komt om deze techniek te gebruiken en dat lijkt mij geen goede ontwikkeling.’

Wat kunt u als NPV-lid doen?

- Zie dnadialoog.nl/events en kom naar een dialoog.
- Nodig de NPV uit voor een DNA-dialoog op school of in uw kerk.
- Vul een vragenlijst van het Erasmus MC in via bit.ly/2S3o2eu. De resultaten van deze enquête en verder onderzoek rond de dialogen worden verzameld en begin 2021 anoniem aangeboden aan politici, wetenschappers en de Nederlandse samenleving.

Een koffer. Speciaal voor u.

Om u te helpen bij het nadenken over een moeilijk onderwerp: uw levenseinde.

In de koffer – de **ReisWijzer** – vindt u informatie en hulpmiddelen. Deze kunt u gebruiken bij het maken van keuzes over uw persoonlijke wensen voor als uw levenseinde nadert.

Wilt u de koffer aanvragen?
Ga naar npvzorg.nl/webshop.
Of bel (0318) 54 78 88.

Beter leven met een chronisch- progressieve ziekte

Freek van Holten

Het is niet zijn eerste boek. Peter van den Berg uit Waddinxveen schrijft graag. Nu hij door Parkinson steeds minder kan, past dit werk hem het beste. Door te schrijven kan hij zijn talenten inzetten en zijn ervaring voor anderen tot nut laten zijn. Ik spreek hem thuis over zijn nieuwste boek **Beter leven met een chronisch-progressieve ziekte**. Hij schreef het samen met professionals en deskundigen uit Nederland en Vlaanderen.

Waarom dit boek?

'Er was nog geen boek zoals dit', legt Van den Berg uit. 'We wilden graag een compleet boek maken, waarin allerlei aspecten van het leven met een chronisch-progressieve ziekte aan de orde komen. De combinatie van theorie en ervaringsverhalen maakt dat het boek op verschillende manieren te lezen is. Ik verwacht dat veel mensen als eerste de ervaringsverhalen lezen. Als je met een chronisch-progressieve ziekte wordt geconfronteerd, dan wil je vooral weten wat je kunt verwachten en hoe anderen daarmee omgaan. Andere hoofdstukken zul je vooral lezen als ze van toepassing zijn: over stoppen met werken of over knelpunten binnen een relatie.'

ook voor hun partners, kinderen, werkgevers, ambtsdragers en andere betrokkenen. Het is zeker ook geschikt voor christenen vanwege de aandacht voor pastorale begeleiding van chronisch zieken. Eigenlijk is het voor iedereen die wil weten: Waar loop je tegenaan als je een chronisch-progressieve ziekte hebt en hoe kun je daarmee omgaan?'

Wat is een chronisch-progressieve ziekte eigenlijk?

'Dat is een ziekte waarbij je langdurig ziek bent en je gezondheid steeds iets verder achteruitgaat. Het is een continu proces. Dat maakt aanvaarding ook zo'n moeilijk begrip. Je weet niet wat de volgende stap is en wanneer die zich aandient. Dit zie je bijvoorbeeld bij ziekten als Parkinson, ALS of MS.'

Hoe is dat voor de partner van een patiënt?

'Die heeft zijn of haar eigen proces van loslaten: je partner is niet meer de persoon die hij of zij was. En samen ga je een heel proces van verandering door. Je moet steeds bijstellen.'

Voor wie is dit boek bedoeld?

'Voor mensen met een chronische ziekte, maar

Wilt u hierover verder lezen?
Bestel het boek via de uitgever:
berghauserpont.nl

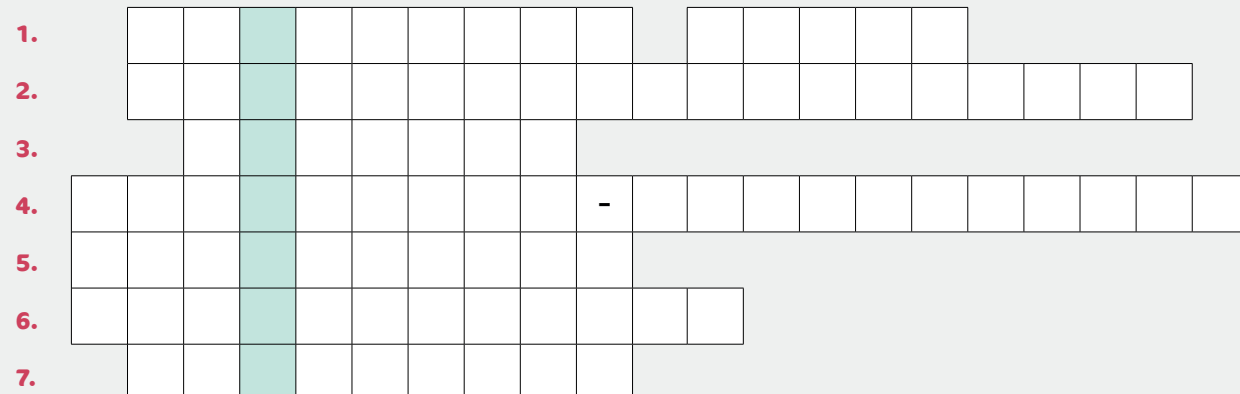
puzzel

De oplossing van de puzzel in het juninummer luidde 'houd vol'. Uit vele inzendingen – waarvoor dank! – hebben we drie winnaars getrokken. Als prijs is hen het ReisWijzer koffertje toegestuurd.

De antwoorden op alle vragen vindt u ergens in deze ZORG terug. Als u de gezochte antwoorden invult, verschijnt de oplossing in de gekleurde vakjes.

De oplossing kunt u voor 31 oktober 2020 doorgeven via de website npvzorg.nl/inzending-puzzel of per post naar NPV, Postbus 178, 3900 AD VEENENDAAL (vergeet niet de envelop te frankeren en uw naam en adres te vermelden). Onder de juiste inzendingen verloten we drie boeken *Beter leven met een chronisch-progressieve ziekte*.

Win!

Oplossing:

1. Waar blijft de NPV onverminderd voor opkomen?
2. Hoe wordt het aanpassen van de erfelijke informatie van een embryo genoemd?
3. Wat raakt de ziel van onze samenleving?
4. Hoe wordt het genoemd als je langdurig ziek bent en je gezondheid steeds verder achteruitgaat?
5. Welke wet is na 15 jaar eindelijk geëvalueerd?
6. Hoe wil de NPV tijdens de Week van het Leven een boodschap verspreiden?
7. Waar is de 22 wekenprik een vaccin tegen?

Want Gij bezit mijn nieren;
Gij hebt mij in mijner moeders
buik bedekt. Ik loof U, omdat
ik op een heel vreselijke wijze
wonderbaarlijk gemaakt ben;
wonderlijk zijn Uw werken! ook
weet het mijn ziel zeer wel.
Psalm 139: 13 en 14

prikbord

Ledenvoordeel

Als NPV-lid kunt u tot wel 25% korting krijgen op vitaminen en voedingssupplementen bij postorderbedrijf De Roode Roos. Neem een kijkje in de kortingswebshop van De Roode Roos via npvzorg.nl/ledenvoordeel.

Gezinsvorming en anticonceptie

Meer hierover weten vanuit christelijk perspectief? Dan is de keuzehulp Gezinsvorming en Anticonceptie wellicht iets voor u/jou! Ga naar npvzorg.nl/keuzehulp-anticonceptie.

Nieuwe donorwet

Sinds 1 juli geldt de nieuwe donorwet: iedere Nederlander van 18 jaar of ouder komt in het donorregister. De implementatie is door de coronacrisis uitgesteld: pas in december zullen op zijn vroegst de eerste mensen met de registratie geen bezwaar in het donorregister staan. Maar stel uw keuze niet uit! Leg uw keuze vast! Dat geeft duidelijkheid nu én later. Lees meer op npvzorg.nl/orgaandonatie.

lidmaatschap & giften

Lid worden

Ga naar npvzorg.nl/wordlid of bel (0318) 54 78 88 om het aanmeldformulier per post aan te vragen.

Contributie per jaar

- De contributie bedraagt € 17,50.
- Gezinsleden betalen € 12,50.
- Jongeren tot 25 jaar betalen € 12,50.

Lidmaatschap en wijziging gegevens

Het lidmaatschap kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd. Opzeggen van het lidmaatschap kan jaarlijks voor 5 november. Geef uw opzegging of gewijzigde gegevens bij voorkeur door via npvzorg.nl/lidmaatschap of mail naar ledenadministratie@npvzorg.nl.

Ledenvoordelen

Als lid kunt u gebruikmaken van de ledenvoordelen. Ga naar npvzorg.nl/ledenvoordeel.

Giften

De NPV is een ledenorganisatie die naast lidmaatschappen afhankelijk is van giften. Wilt u het werk van de NPV steunen? Uw financiële steun is welkom op rekeningnummer NL11 INGB 0004 7118 88 t.n.v. NPV. Vermeld uw naam, adres en de opmerking 'gift'. Alvast hartelijk dank! Doneren kan ook via npvzorg.nl/helpen. De NPV is een erkende ANBI.

Colofon

Tekst NPV • Realisatie TRUE Communications
• Drukwerk Zalsman Zwolle b.v. • Beeldmateriaal eigen beelden, Maaïke Rosendal, Pixabay.com
• Opplage 50.000

NPV

Postbus 178, 3900 AD Veenendaal
Kerkewijk 115, 3904 JA Veenendaal
T (0318) 54 78 88
E info@npvzorg.nl
W npvzorg.nl

Gesproken versie van ZORG? Neem contact met ons op. Voor alle data geldt: Deo volente.

Wilt u donor worden? ja / nee

Een lastige vraag voor u?

De NPV-keuzehulp 'Orgaandonatie' kan u hierbij helpen. Deze digitale hulp is een online module die u kunt maken op het moment dat het u uitkomt. Het gaat uit van de Bijbelse visie op ons mens-zijn.

Door informatie, video's en testjes ontdekt u wat voor u belangrijk is en welke keuzes daar bij passen. Ook komen er verschillende professionals en ervaringsdeskundigen aan het woord.

Aan bod komen o.a. de vragen:

- Wat is orgaandonatie precies en hoe werkt het?
- Welke keuzes zijn er allemaal? En hoe kan ik daarover in gesprek?
- Waarom maken christenen verschillende keuzes? En wat is mijn keuze?

Ga naar npvzorg.nl/keuzehulp-orgaandonatie

Doe jij ook mee met de Kanjeractie?

- kleur de kleurplaat zo mooi mogelijk in schrijf erbij wat het jongetje zegt
- upload een foto van de kleurplaat

en wie weet ... win jij er een **leuke prijs** mee!

Veel plezier!

Tip! Verras iemand met jouw kleurplaat. Zo zorg ook jij een beetje voor de ander.

Upload vóór 31 oktober 2020 een foto van de kleurplaat via www.npvzorg.nl/kanjers en misschien win jij er een leuke prijs mee!

D.V. 8 tot en met
14 november 2020

Tijdens de Week van het Leven willen we met een liefdevolle videoboodschap en advertenties aandacht vragen voor vrouwen die onbedoeld zwanger zijn en voor hun ongeborn kindje.

MAAK DE CAMPAGNE MOGELIJK!

Bekijk de campagne op

weekvanhetleven.nl

Doe een gift op weekvanhetleven.nl
of maak een gift over naar NL07 RABO 0382 2947 77
t.n.v. Stichting Platform Zorg voor Leven

Namens de allerkleinsten en hun moeders: hartelijk dank!

*Diederik van Dijk,
Voorzitter Platform Zorg voor Leven*

scan de code en doneer

